

Х З'ІЗД ОНКОЛОГІВ УКРАЇНИ

(10–12 ЖОВТНЯ 2001 РОКУ)

РЕЗОЛЮЦІЯ Х З'ІЗДУ

Злоякісні пухлини поряд із серцево-судинною патологією суттєво впливають на тривалість життя та рівень здоров'я нації. Рак є однією з основних причин смертності та інвалідації населення, в тому числі осіб працездатного віку.

В Україні спостерігається стійке підвищення захворюваності на рак, рівень смертності не має тенденції до зниження. У 2000 році зареєстровано 156 тис. нових випадків онкологічних захворювань серед населення України. Протягом 1996–2000 рр. захворюваність підвищилася на 2,8% — з 309,5 до 316,7 на 100 тис. населення. За останні 20 років захворюваність чоловіків зросла на 47%, жінок — на 35,7% (у звичайних показниках) і відповідно на 21,2 і 24,7% — у стандартизованих, тобто майже половина приросту зумовлена значним постарінням населення.

У структурі онкологічної захворюваності чоловічого населення основні місця займають рак легені, шлунка, шкіри, передміхурової залози — 50% усіх пухлин. У захворюваності жіночої популяції найбільшу питому вагу мають рак молочної залози, шкіри, шлунка, тіла та шийки матки — 55% усіх пухлин. Кумулятивний ризик захворіти на рак протягом 75 років життя мають 28% чоловіків та 19% жінок. Загальна кількість хворих досягає 750 тис; збільшення кількості хворих відбувається за рахунок раку шкіри, губи, молочної залози, шийки та тіла матки, при яких відзначається найбільша тривалість життя хворих.

Спеціалізовану допомогу хворим на рак в Україні надають в 46 онкологічних закладах, 2 клініках НДІ, в онкологічних відділеннях обласних та міських лікарень. Для лікування хворих онкологічного профілю розгорнуто 12 778 ліжок, рівень забезпеченості складає 2,5 на 10 тис. населення, або 81,0 на 1000 захворівших.

За минулі 5 років вдалося досягти зміцнення матеріально-технічної бази Київського обласного, Кіровоградського, Чернігівського, Рівненського онкологічних диспансерів, завершується будівництво першої черги Львівського онкологічного диспансеру.

Згідно з наказом МОЗ України № 10 від 22.01.1996 р. «Про створення Національного канцер-реєстру України» закінчено формування мережі популяційних канцер-реєстрів та розпочато створення мережі лікарняних канцер-реєстрів; єдине інформаційне онкологічне середовище в Україні з широкими можливостями обміну даними дозволяє отримувати достовірну інформацію для управління галуззю та є передумовою проведення кооперованих рандомізованих наукових досліджень.

У 1998 р. наказом МОЗ України затверджені стандарти діагностики та лікування злоякісних новоутворень, які впроваджуються в усіх лікувально-профілактичних закладах України.

Співробітники науково-дослідних установ України розробляють нові та вдосконалюють існуючі методи діагностики і лікування хворих на рак, організації онкологічної допомоги. Ведуться дослідження з епідеміології раку, а також з актуальних фундаментальних проблем онкології. В Україні видається міжнародний науковий журнал «Experimental oncology» (заснований у 1979 р.), а з 1999 р. розпочато видання науково-практичного журналу «Онкологія» (ISSN 0204-3564).

Створена та знаходиться на стадії узгодження в МОЗ України Національна програма «Онкологія».

Разом з тим в організації протиракової боротьби є ряд важливих проблем, від вирішення яких залежить стан онкологічної допомоги населенню України:

1. Залишається незадовільним стан ранньої та своєчасної діагностики раку, що зумовлює високий рівень дорічної летальності хворих онкологічного профілю до 40%.

2. Впровадження стандартів діагностики та лікування раку гальмується через низький рівень матеріально-технічного забезпечення онкологічних закладів.

3. Апаратура та устаткування для діагностики і лікування хворих з онкопатологією потребує заміни в 60–90% випадків, не вирішені питання щодо ремонту наявної апаратури.

4. Не розроблена система надання паліативної допомоги та реабілітації хворих онкологічного профілю.

5. Не розроблені скринінгові програми для виявлення пухлин основних локалізацій.

6. Недостатньо фінансуються наукові дослідження з онкології.

7. Суттєві недоліки існують в організації викладання онкології в медичних вузах та закладах післядипломної освіти різних рівнів акредитації.

8. Більше 40% хворих онкологічного профілю лікують у медичних закладах загального профілю, що знижує його ефективність у 2–3 рази і скорочує тривалість та погіршує якість життя хворих.

9. Широкого розповсюдження набула діяльність різного роду «цілительів», «екстрасенсів» тощо, які проводять лікування хворих на рак, не маючи на це ні морального права, ні відповідної кваліфікації, що найчастіше завдає непоправної шкоди здоров'ю хворих.

10. Не відповідають сучасному рівню науки та міжнародним вимогам терміни, що застосовуються в теоретичній і практичній онкології, а саме: поняття «запущеність», «клінічні групи», «радикальне лікування» тощо. Впровадження системи TNM 5-го перегляду затримується через труднощі у морфологічній діагностиці.

11. Викликає стурбованість низький рівень санітарно-просвітньої роботи з питань онкології, пропаганди здорового способу життя та необхідності своєчасного звернення до лікаря при перших ознаках раку.

12. Відсутні референс-лабораторії з проведення складних досліджень для диференціальної діагностики та верифікації діагнозу раку.

З'ІЗД ПОСТАНОВЛЯЄ:**I. Просити МОЗ України:**

- сприяти прискоренню затвердження Національної програми «Онкологія» та виділенню коштів на її реалізацію;
- посилити контроль за проведенням лікування хворих з онкопатологією, допускати його здійснення в установах неонкологічного профілю лише за наявності відповідних ліцензій;
- сприяти зміцненню матеріально-технічної бази онкологічних установ та закладів, оснащенню їх необхідною сучасною апаратурою, обладнанням та хіміопрепаратами;
- взяти під контроль роботу з впровадження єдиного інформаційного онкологічного середовища з метою отримання достовірної інформації про стан протиракової боротьби в країні;
- здійснювати жорсткий контроль за проведенням лікування онкохворих різноманітними «цілителями» та

ОФИЦІАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

«екстрасенсами», які не мають медичної освіти та підготовки з онкології;

- передбачати відкриття в медичних вузах України III–IV рівня акредитації кафедр онкології;
- зосередити викладання клінічної онкології для студентів усіх факультетів лише на кафедрах онкології;
- до переліку спеціальностей з підготовки лікарів-інтернів ввести спеціальність «онкохірургія та онкогінекологія»;
- включити в учбові програми з онкології питання надання невідкладної та паліативної медичної допомоги хворим онкологічного профілю;
- переглянути та розширити перелік спеціальностей з онкології відповідно до сучасних вимог, у тому числі ввести спеціальності «цитолог», «маммолог», «хіміотерапевт» тощо.

II. Доручити науковому товариству онкологів України:

- провадити роботу з підвищення рівня онкологічної грамотності та настороги лікарів загально-лікувальних закладів, в першу чергу на етапі надання первинної допомоги;
- брати активну участь у впровадженні розроблених стандартів діагностики та лікування раку в онкологічних закладах України;
- постійно контролювати стан діагностично-лікувальної роботи з онкології в регіонах та брати участь у розробленні регіональних програм «Онкологія»;
- тісно співробітничати з Товариствами променевої терапії, хірургів, гінекологів тощо.

III. Вважати пріоритетними напрямками наукових досліджень з онкології:

- розроблення питань епідеміології раку з метою прогнозування її стану на найближчу та віддалену перспективу і визначення пріоритетів протиракової боротьби на основі даних Національного канцер-реєстру України;
- розроблення скринінгових програм для раннього виявлення злоякісних новоутворень;
- розроблення програм реабілітації хворих онкологічного профілю;
- розроблення системи паліативної допомоги хворим зі злоякісними новоутвореннями;
- розроблення державної програми санітарно-просвітньої роботи з онкології;

ПРЕЗИДІЯ ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-МЕДИЧНОГО ТОВАРИСТВА ОНКОЛОГІВ

ГАНУЛ Валентин Леонідович (Інститут онкології АМН України, Київ). Голова Правління

БОНДАР Григорій Васильович (Державний медичний університет МОЗ України, Донецьк). Заступник голови

ЧЕХУН Василь Федорович (Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, Київ). Заступник голови

ЧЛЕНИ ПРЕЗИДІЇ

БЛІНСЬКИЙ Борис Тарасович (Львівський державний медичний університет ім. Данила Галицького МОЗ України, Львів)

ГРИНЕВИЧ Юрій Якимович (Інститут онкології АМН України, Київ)

ЄФЕТОВ Володимир Михайлович (Державний медичний університет МОЗ України, Сімферополь)

ОЛІЙНИЧЕНКО Петро Іванович (Міська онкологічна лікарня, Київ)

ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-МЕДИЧНОГО ТОВАРИСТВА ОНКОЛОГІВ

БОЛЮХ Борис Опанасович (Державний медичний університет МОЗ України, Вінниця)

ОДАРЧЕНКО Петро Якимович (Обласний онкологічний диспансер, Вінниця)

• при виконанні наукових досліджень віддавати перевагу рандомізованим кооперованим науковим дослідженням, використовувати для їх створення банку даних Національного канцер-реєстру; розширити комплексування під час проведення наукових досліджень між науково-дослідними закладами, кафедрами онкології медичних вузів тощо;

• розроблення сучасних ефективних, економічних та загальнодоступних методів діагностики злоякісних новоутворень та алгоритмів діагностичного процесу;

• розроблення нових методів діагностики рецидивів та метастазів;

• розроблення органозберігаючих оперативних втручань з урахуванням патофізіологічних особливостей та принципів абластики; розвиток досліджень з реконструктивно-пластичної, ендоскопічної та малоінвазивної хірургії;

• наукове обґрунтування можливості використання в онкології методів лазерної, кріохірургії тощо;

• розроблення методів променевої терапії з використанням мегавольтної терапії, провадити розроблення нових методів променевої терапії, в тому числі використання субстанцій, які підвищують чутливість пухлин до променевого впливу;

• розроблення нових схем та програм хіміотерапії, в тому числі методів та засобів, що підсилюють цитостатичний ефект та знижують токсичність хіміопрепаратів;

• впровадження сучасних інформаційних технологій під час виконання біостатистичних досліджень, у тому числі порівняльної характеристики нових методів лікування, складання індивідуальних прогнозів перебігу онкологічного процесу;

• вивчення механізмів розвитку рецидивів, метастазів раку та шляхів їх попередження;

• розроблення методів та засобів паліативної хіміотерапії, в тому числі організаційних основ її надання;

• розроблення сучасних біотехнологічних засобів лікування онкологічних захворювань;

• розроблення ефективних методів організації протиракової боротьби;

• розроблення та вдосконалення законодавчих актів і нормативних документів відносно функціонування онкологічної служби в Україні.

КІРКІЛЕВСЬКИЙ Станіслав Ігорович (Інститут онкології АМН України, Київ). Генеральний секретар Товариства

КОНДРАЦЬКИЙ Юрій Миколайович (Інститут онкології АМН України, Київ). Скарбник Товариства

ЧОРНИЙ В'ячеслав Олександрович (Інститут онкології АМН України, Київ)

ШАЛІМОВ Сергій Олександрович (Інститут онкології АМН України, Київ)

ФЕДОРЕНКО Зоя Павлівна (Інститут онкології АМН України, Київ)

СТЕПУЛА Вілен Васильович (Обласний онкологічний диспансер, Одеса)

КОССЕ Валентин Анатолійович (Державний медичний університет МОЗ України, Дніпропетровськ)

БАЛАШОВА Ольга Іванівна (Обласний онкологічний диспансер, Дніпропетровськ)

БОНДАР Григорій Васильович (Державний медичний університет МОЗ України, Донецьк)

ДУМАНСЬКИЙ Юрій Васильович (Державний медичний університет МОЗ України, Донецьк)

ЯКОВЕЦЬ Юрій Іванович (Державний медичний університет МОЗ України, Донецьк)

ПОПАДИНЕЦЬ Олександр Олексійович (Обласний онкологічний диспансер, Донецьк)

ГУЛЯ Борис Михайлович (Обласний онкологічний диспансер, Житомир)

ПАЛАМАРЧУК Ігор Дмитрович (Обласний онкологічний диспансер, Запоріжжя)

ГОРБЕНКО Анатолій Іванович (Обласний онкологічний диспансер, Запоріжжя)

КОСТІНСЬКИЙ ІПОЛІТ ЮЛІЙОВИЧ (Івано-Франківська державна медична академія МОЗ України, Івано-Франківськ)

РОМАНЧУК Володимир Романович (Обласний онкологічний диспансер, Івано-Франківськ)

ЯРЕМЧУК Олександр Якович (Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця МОЗ України, Київ)

ПОТЕБНЯ Григорій Платонович (Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, Київ)

ЧЕХУН Василь Федорович (Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, Київ)

ГАНУЛ Валентин Леонідович (Інститут онкології АМН України, Київ)

ГРИНЕВИЧ Юрій Якимович (Інститут онкології АМН України, Київ)

КІРКІЛЕВСЬКИЙ Станіслав Ігорович (Інститут онкології АМН України, Київ)

КОНДРАЦЬКИЙ Юрій Миколайович (Інститут онкології АМН України, Київ)

ФЕДОРЕНКО Зоя Павлівна (Інститут онкології АМН України, Київ)

ЧОРНИЙ В'ячеслав Олександрович (Інститут онкології АМН України, Київ)

ШАЛІМОВ Сергій Олександрович (Інститут онкології АМН України, Київ)

МЯСОЄДОВ Дмитро Володимирович (Київська медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика МОЗ України, Київ)

ОЛІЙНИЧЕНКО Петро Іванович (Міська онкологічна лікарня, Київ)

ЯРИНИЧ Володимир Іларіонович (Обласний онкологічний диспансер, Кіровоград)

СІДАК Євген Ростиславович (Міський онкологічний диспансер, Кривий Ріг)

АБОЛМАСОВ Євген Іванович (Луганський державний медичний університет МОЗ України, Луганськ)

ЧИБІСОВ Леонід Павлович (Обласний онкологічний диспансер, Луганськ)

КОСТЮК Анатолій Степанович (Обласний онкологічний диспансер, Луцьк)

БЛІНСЬКИЙ Борис Тарасович (Львівський державний медичний університет ім. Данила Галицького МОЗ України, Львів)

КОВАЛЬЧУК Ігор Васильович (Обласний онкологічний диспансер, Львів)

БЕЗНОСЕНКО Петро Володимирович (Обласний онкологічний диспансер, Миколаїв)

ГОРБУРОВ Григорій Федорович (Обласний онкологічний диспансер, Миколаїв)

ВОРОНОВ Йосип Абрамович (Обласний онкологічний диспансер, Одеса)

СТЕПУЛА Вілен Васильович (Обласний онкологічний диспансер, Одеса)

ЛУКАШЕНКО Володимир Миколайович (Обласний онкологічний диспансер, Полтава)

МАКСИМ'ЯК Григорій Іванович (Обласний онкологічний диспансер, Рівне)

МЕЛЬНІЧЕНКО Олена Петрівна (Міський онкологічний диспансер, Севастополь)

ЄФЕТОВ Володимир Михайлович (Державний медичний університет МОЗ України, Сімферополь)

КИСЕЛЬОВ Федір Васильович (Державний медичний університет МОЗ України, Сімферополь)

БЕШИРОВ Олександр Миколайович (Республіканський онкологічний диспансер, Сімферополь)

САЄНКО Анатолій Дмитрович (Обласний онкологічний диспансер, Суми)

ДРИЖАК Володимир Іванович (Державний медичний університет МОЗ України, Тернопіль)

БАБАНЛИ Шагін Расимович (Обласний онкологічний диспансер, Тернопіль)

ЩАДЕЙ Олег Іванович (Обласний онкологічний диспансер, Ужгород)

ПИЛИПЕНКО Микола Іванович (Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва АМН України, Харків)

ШАЛЬКОВ Юлій Леонідович (Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України, Харків)

СТАРИКОВ Володимир Іванович (Державний медичний університет МОЗ України, Харків)

ГОРБЕНКО Володимир Миколайович (Обласний онкологічний диспансер, Харків)

ДЯЧУК Дмитро Дмитрович (Обласний онкологічний диспансер, Херсон)

ЖЕРДЖИЦЬКИЙ Валентин Олександрович (Обласний онкологічний диспансер, Херсон)

БРИНДІКОВ Леонід Миколайович (Обласний онкологічний диспансер, Хмельницький)

ГОНЦА Анатолій Олександрович (Обласний онкологічний диспансер, Чернівці)

ЗОТОВ Володимир Миколайович (Обласний онкологічний диспансер, Чернігів)

ПАРАМОНОВ Віктор Володимирович (Обласний онкологічний диспансер, Черкаси)